

MGV, Cvičenie č. 7 Kauzálné modely

Zadání:

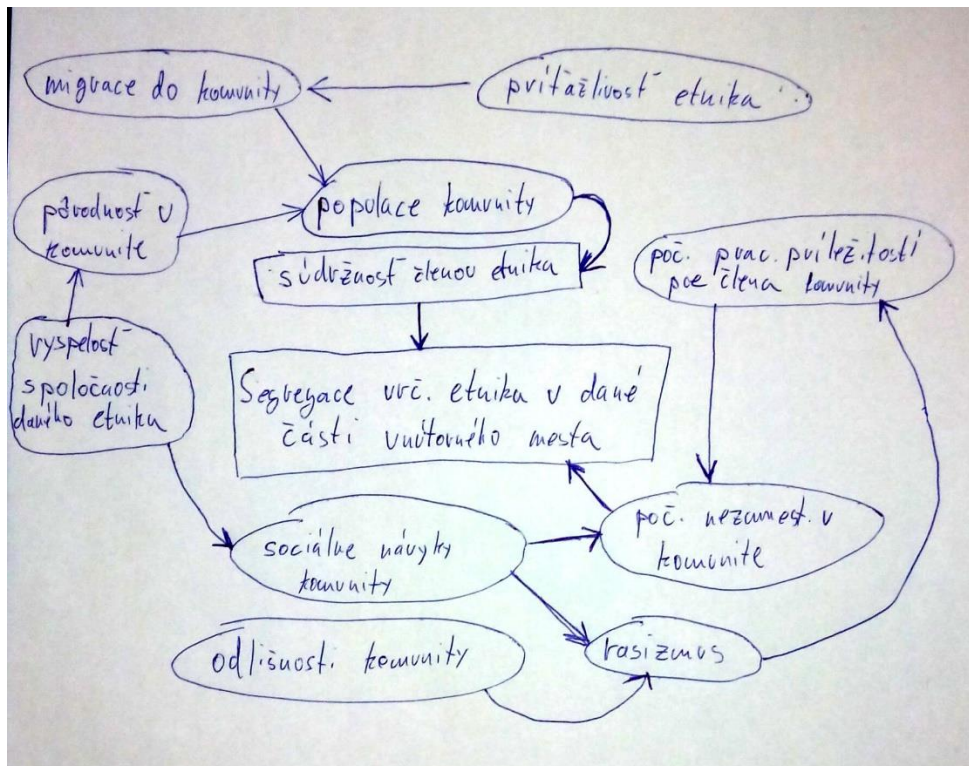
Načrtněte tzv. kauzální model zachycující vzájemné působení jednotlivých proměnných v následujících tématech:

- investiční atraktivita určitého regionu;
- segregace určitého etnika v dané části vnitřního města;
- rozvoj určitého města/regionu v období průmyslové revoluce.
- ...

Ze zmíněných témat si vyberte dvě, případně si samozřejmě můžete vymyslet vlastní téma. Model můžete vyjádřit graficky diagramem, nicméně je třeba jednotlivé vazby mezi jevy podrobněji popsat. Zhodnoťte, jak dalece jde ve výše uvedených případech o informačně otevřené, resp. uzavřené systémy.

Vypracovanie:

1. Segregace určitého etnika v danej časti vnútorného mesta

Obr. 1. Grafický náčrt kauzálného modelu. (vlastná tvorba)

Na obrázku č. 1 vidíme grafický náčrt daného kauzálneho modelu. Ide o segregáciu určitého etnika v meste. Pre tvorbu tohto modelu som sa rozhodol inšpirovať sa Rómskou komunitou v meste Košice, na východe Slovenska. Dá sa povedať že ide o etnikum. V hlave som si prešiel čo všetko odlišuje týchto obyvateľov od ostatných a na to som sa zameril pri tvorbe tohto modelu. Model kombinuje informačne otvorené a uzavreté systémy. Šípky na diagrame znázorňujú vzťahy medzi nimi. Informačne uzavreté sú tie, čo sú nie je ovplyvniteľné z vonka. Napríklad pôrodnosť alebo nezamestnanosť. Do výskumu som zaradil aj sociálnu odlišnosť alebo rasizmus. Práve tieto dve veci veľmi spolu súvisia a danú komunitu veľmi segregujú. Ak sa komunita totiž nevie zaradiť do sociálnych návykov ostatných obyvateľov, spôsobuje to len utlačanie a podporuje rasizmus, teda všeobecný názor že skupina ľudí je skutočne odlišná len na základe príslušnosti k inej rase, prípadne vierovyznania. Toto je ponímané dnes bohužiaľ veľmi negatívne.

Záver:

Na záver by som si dovoľil uviesť jednu kritiku kauzálnych diagramov.

Na nedostatky diagrame kauzálnych slučiek poukázal v roku 1976 George Richardson. Za hlavný problém označil zahmlenie tokové a stavové štruktúry systému. Spätná väzba v systéme býva kvôli kauzálnym slučkám precenená a významná úloha kumuláčnych procesov sa vytráca. (*Zdroj: BBC.co.uk*)

Zdroje:

Systémové diagramy: informácie o tvorbe a systéme diagramov [online]. 2009 [cit. 2015-04-26].

Dostupné z:

http://www.bbc.co.uk/schools/gcsebitesize/design/electronics/industrial_designrev2.shtml

Hodnocení:

- není vhodné používat termín rasa (zvlášť pokud etnikum rasově neodlišuje - europoidní) a zvlášť pokud se jedná spíše o biologický/antropologický koncept, než sociologický či kulturní
- celý text by měl být v pasivní formě, nikoliv v 1. osobě, jak autor píše
- dobrá kritická poznámka

Náležitosti cvičení: splněno